

Malgrat que l'allunyament...

A fegint la conjunció que a certes preposicions obtenim uns conjunts de mots que són locucions conjuntives, és a dir, que fan l'ofici d'una conjunció: fins que, amb que, sense que, segons que, malgrat que. Si és a partir d'una locució prepositiva —que fa l'ofici d'una preposició— que n'obtenim una de conjuntiva, l'addició de la conjunció que emmena la caiguda o eliminació del mot prepositiu final, normalment de: a fi (de) que, per tal (de) que, d'ençà (de) que, en cas (de) que.

En tots els casos, doncs, és el mot que el que dóna valor conjuntiu, és a dir, capacitat per a introduir oracions subordinades, a aquests grups o conjunts de mots. Només hi ha un cas excepcional, el de la preposició segons, que pot també usar-se amb valor conjuntiu, és a dir, equivalent a segons que, sense el reforç de la conjunció. Tant podem dir Segons ens informen de l'oficina de premsa ... com Segons que ens informen de l'oficina de premsa... Però aquest no és pas, per tant —ja que hem parlat d'un ús excepcional— el cas de malgrat. Malgrat és una preposició i, com a tal, introdueix grups nominals o equivalents: malgrat el seu silenci, malgrat això, malgrat tenir pressa. Però si ha d'introduir una oració necessita imprescindiblement el reforç de la conjunció que, cosa que equival a dir que en lloc de la preposició malgrat s'ha de fer servir la locució conjuntiva malgrat que. Avui són força usuals frases com «Hi vaig anar malgrat no en tenia ganes», «Hi van aconseguir malgrat era molt difícil», que obeeixen, sens dubte, a la tendència general a suprimir la conjunció que. Però aquesta supressió és inadmissible. Cal dir Hi vaig anar malgrat que no en tenia ganes. Ho van aconseguir malgrat que era molt difícil.

16.09.80

La supressió indeguda del mot conjuntiu que d'aquesta locució —dit altrament, l'ús de malgrat en lloc de malgrat que— es veu a cops afavorida —o dissimulada— pel fet que l'oració subordinada no s'inicia amb el verb (en català, com sabem, el subjecte elíptic és usual) sinó precisament amb el subjecte, representat per un grup nominal que pot ésser molt complex, a què es pot afegir encara la presència d'una frase incisa que contribueix a allunyar més el verb. Així, una construcció com «Malgrat els servers i alhora raonats advertiments de diversos membres de la Junta directiva no li havien estat estalviats, va persistir en la seva actitud» és incorrecta: encara que sembli que cal una preposició —malgrat— per a introduir un grup nominal —els servers i alhora raonats...—, en realitat aquest grup nominal no és sinó el subjecte de l'oració subordinada i convé, per tant, l'ús de la locució conjuntiva: Malgrat que els servers i alhora raonats advertiments...

Aibert Jané